

turmell) i als esquís Attenhofer, de soles lacades, o a les fixacions “ruade” (de molles darreres, ideal per a esquiadors avançats) als '40 o a les fixacions long-courroie (que eviten ja el marge d'elasticitat que neutralitzava part de l'impuls de l'esquiador, difícils de posar, fins a 5'!, i que no se't glacin els dits..., perquè s'han de donar moltes voltes a les corretges al voltant dels turmells, passant-les per les corresponents sivelles dels estreps, i que transmeten tot moviment del cos als esquís, ideals ja per a esquiadors que comencen a competir) o Super-Kandahar (més ràpides de posar) als '50, que ja es poden completar amb corretges de seguretat. Tot aquest material es pot comprar a les botigues d'esport de l'època a Barcelona: Baviilleset (que a més de la botiga d'Enric Granados muntà una altra a tocar de la base del cadira que arribava a l'estació de tren de La Molina), Pedrerol i Bofill, Fontanet, Santa Eulàlia, Vilardell, Edelweiss (que també comercialitzava ceres), Alimundo & Co. o El Dique Flotante, i així seguir avançant per a arribar més tard ja als frens que evitaven que un esquí marxés sol muntanya avall, les botes de plàstic dur amb tanques metàl·liques o d'acer que immobilitzen turmells o les actuals fixacions de puntera i talonera fixes tan fàcils d'emprar, els esquís cada cop més curts, les taules amb botí tou o dur...

Deien el 1933 en un llibre austríac, “*L'Art d'esquiar*”, Riemkasten i Leutel, que “*les botes han de ser confeccionades a mà i de forma impermeable. Refuseu d'altres, àdhuc les de millor pell de bou, malgrat siguin barates i la venedora desplegui el seu més gran encant en oferir-vos-les*”. Les botes de cuir mai van arribar a ser impermeables completament.

Fons nòrdic

Col·lecció del Dr. Figueras, Museu-Exposició

També els pals en aquesta època creixen en llargada, passant de la rígida canya de bambú de Ceilan i el vímet a l'alumini i deixant de banda el "bastonet Allais", tornant a la

llargada dels temps dels pioners romàntics, i, com no, les taules dels esquís, de llargades que superen els dos metres (avui sols imaginable per als que fan salts de trampolí) comencen a separar-se en durs i tous, segons el tipus de neu a que estan destinats (pols, glaçada, primavera, verge...), el que busquen els esquiadors (schuss, viratges curts, viratges amples...), el pont i el tipus de pes dinàmic (pes dintre, dolent, o pes fora, bo), l'ús de les ceres numerades, toves (“*Klister*”, enganxoses) o acolorides (grogues, vermelles o grises segons la temperatura, l'estat i el tipus de neu), ... (“Esquí actual”, 1959). Alhora, la roba es va alleugerint i fent-se més fàcilment portable (especialment les jaquetes, que evolucionen de la llana tradicional i corbata masculina o faldilles femenines a l'ús progressiu de les fibres artificials i a l'anorac de ploma, fins a les actuals fibres tèrmiques antihumitat, transpirables, antisuor o wind-stoppers, i passant també dels antics pantalons de golf o de caçador als pantalons de tub típics dels '70, les granotes (“*monos*”) dels '90 i als actuals, artificials i lleugers.

1953, barri de l'estació després d'una gran llevantada, el principal aliat de l'esquí a La Molina. Foto d'A. Campañà i J. Puig Ferran

Entre 1949 i 1954 segueix creixent l'estació. El 1949 un telecadira monoplaça connectarà el coll Sisè (1.740 m.), a tocar del Turó de la Perdiu, amb Costa Rasa (2.043 m.), pista amb força pendent, ample i amb *bamps*, arribant per primer cop més amunt de 2.000 m., ja arribant cap a la falda de Puigllançada. El 1954, per iniciativa de Lluís Rigat i la seva empresa d'igual nom, es munta el primer telecabina d'Espanya, com un telefèric en forma d'ou biplaça (“*teleou*”), que arribarà primer al Puig d'Alp (2.280 m.), i seguirà el 1955 fins a la Tosa d'Alp (2.536'46 m., el cim més alt de la contrada), també anomenat el Pedró dels Quatre Batlles, pels quatre municipis que hi convergeixen allà: Das, Urús (Fontanals de Cerdanya), Alp i Bagà, on avui hi ha el “Refugi de l'Àliga”, construït el 1966 i anomenat llavors sense el “*niu*”, amb bar, restaurant i terrassa-solàrium.

Al final de la dècada dels '50 La Molina ja té 5 telecadires, 10 telesquís i 2 “telecabines” (ous), i des del 1955 al 1970 començarà ara l'expansió cap al Puigllançada.

1949, s'inaugura el telecadira monoplaça de Costa Rasa, encara que el cartell deia telesquí. Dibuix d'Artigas

1949, 2a Setmana Internacional d'Esquí, 26-1 al 1-2

Holmenkollen, Oslo, seu del mundial 2011 de nòrdic: ús de ceres segons temperatura i estat de la neu, 25-9-10

Creixen tota classe de remuntadors, com telesquí de triangle o singles i biplaces de suport cular (“de barra en T”), i fins i tot hi va haver un trineu mecànic on els esquiadors pujaven a banda i banda dempeus, amb els esquís posats, o una mena de trineu telecorda a la Pista Llarga, o el 1964, un telecorda provisional instal·lat a la part alta de Costa Rasa. Arribar així de fàcil al cim del Puig d’Alp obria un nou camp immens als esquiadors, i relegava a “pisteta” a les Standard, l’Estació o la Pista Llarga.

No és un duplicat, és una cursa per parelles

Telecadira de Costa Rasa

1964, telecorda provisional instal·lat a la part alta de Costa Rasa.
Foto d'A. Campaña i J. Puig Ferran

El “*teleou*” original a la Tosa va patir diversos problemes durant la seva vida, però era ràpid i confortable. Un greu accident el 1969 va sentenciar-lo i es va tornar al telesquí. El 1979 es tracta de suplir temporalment l'accés al Niu de l'Àliga amb un nou telecadira, però no s'aconsegueix finançar-lo. Finalment, el 1999 s'inaugura l'actual telecabina de 8 places que arriba fins a l'enllaç amb Masella a la sortida del Jumbo, per sobre del Pla de la Corda, i que s'esperava que el 2011-2012 tornés a arribar, 43 anys més tard, un telecabina al cim de la Tosa i al Refugi del Niu de l'Àliga.

1962, l'ou a la Tosa d'Alp. Un malaurat accident deixarà sense ús el seu accés en telecabina durant 43 anys (si es compleix el projectat). Foto d'A. Campaña i J. Puig Ferran

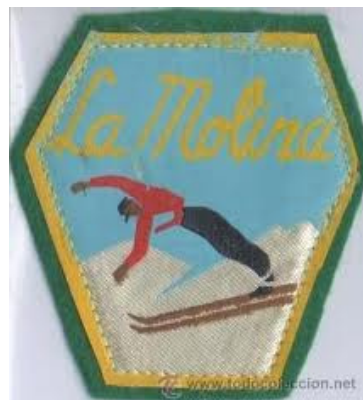
Un dia perfecte, soletat

Vell remuntador

Moments d'esbarjo...

Escut brodat

1965, podria ser l'antiga cadira d'un del Roc

1965, cua al remuntador

Passejant per la zona urbanitzada de l'estació podem veure les antigues cabines del telecabina que pujava a la Tosa, que han acabat convertides en papereres de deixalles o, les que han tingut més sort, en porxos o jardins com a element ornamental, com a la casa al costat de la baixada a Cap de Comella o la que hi ha pujant cap a Bodysport Molina, a la dreta. Un ou vermell restaurat, en perfecte estat, el 24, el trobem a l'entrar al Museu-Exposició, a la dreta.

2007, un ou de la Tosa, ornament de jardí, pintat de verd. Els originals eren vermells